

18.94x18.5	1/3	עמוד 1	ישראל היום! - כותרת	29/05/2023	86264859-8
עמותת חברים לרפוא - 16110					

הבחירה הבלתי אפשרית של אלפים בשל יוקר המחיה "נאלצים לוותר על תרופות וטיפולים"

צילומים: דוד גרינשפן, Gettyimages

עולה לנו
בברואות

פרויקט
מיוחד

עקב הקושי הכלכלי, רבים לא יכולים להרשות לעצמם תרופות הדורשות
השתתפות עצמית בלבד • כתבה ראשונה בסדרה | ון רוניק, עמ' 02-03

19.73x32.08	2/3	עמוד 2	ישראל היום! - כותרת	29/05/2023	86264858-7
עמותת חברים לרפוא - 16110					

בין חולים למחלות

כשיוקר המחיה רק הולך ומכביד, אלפי חולים מסתכנים ומוותרים על תרופות מסל הבריאות בגלל גובה ההשתתפות העצמית • בעמותות מתריעים: "אי אפשר להחליף את המדינה" • עולה לנו בבריאות: כתבה ראשונה בסדרה

"חברים לרפואה" – ארגון שמסייע במימון תרופות לכ-7,000 חולים, המי קבלים תמיכה מרשויות הרווחה. על פי נתוני "חברים לרפואה" הפור עלת ממשרדה בכני ברק, היא מקבי לת עשרות פניות חדשות ביום מחור לים שלא יכולים לממן תרופות. חלקן מגיעות מעובדים סוציאליים, ואחרות מבתי חולים ומרשויות מקומיות. לדברי ראשי העמותה, הם מתקשים לעמוד בעומס ורואים איך יוקר המחיה החריף את המצוקה בשבועות האחרונים. לפני שבוע נפגשו ראשי העמותה, המנכ"ל ברוך ליברמן והסמנכ"לית שירה כלפון, עם שר הבריאות והפנים משה ארבל ועם מנכ"ל המשרד משה בר סימן טוב. הם הציגו בפניהם את הבעיה, וביקשו שיחד עם משרד האוצר וקופות החולים יתקבלו בדחיפות פתרונות תקציביים וחוקיים לבעיה.

הקשיים הולכים וגדלים

אחת מהחולות שמתקשות במימון היא שושנה צייג, בת 71 מפתח תקווה. צייג היא פנסיונרית שמתקיימת מקצבאות זקנה ושאידי, ועקב מצבה הבריאותי אינה מסוגלת לעבוד. שושנה מתמודדת עם כמה מחלות, כולל מחלת לב, ולאחרונה החלה לקבל תרופה ביולוגית יקרה הכוללת בסל. אלא שההשתתפות העצמית שהיא צריכה לשלם לקופ"ח כללית עומדת על 350 שקלים. בעקבות כך, העוברת הסוציאלית המחוזית פנתה ל"חברים

ברוך ליברמן, מנכ"ל עמותת "חברים לרפואה": "ללא העזרה שלנו, חולים יישארו ללא טיפול. לא ייתכן שחולה יוותר על תרופה כי אין לו כסף"

הממלכתי, בלי קשר לשאלה אם החור לה רכש את התרופה או לא. הלכה למעשה, המדינה מתקצבת את סל התרופות במיליארדי שקלים בשנה, אך עדיין אלפי ישראלים לא מסוגלים לקבל את הטיפול הנדרש בשל קשיים כלכליים. יתר על כן, קיימות הנחות על השתתפות עצמית, לפי גיל, מצב כלכלי ומספר מצומצם של מחלות קשות, אבל רוב החולים לא עומדים בהגדרות האלה. הנתונים מתבססים על מידע של עמותות החולים, ובראשן עמותת

יכולה להגיע לעשרות אלפי שקלים בחודש, בעלי הכנסה נמוכה לא מסוגלים בכלל לרכוש. לרבים מהם אין אפילו ביטוח בריאות פרטי, בעלות של כמה מאות שקלים, שיכול לספק תרופות יקרות בעת הצורך. עובדה זו מחריפה את הבעיה עוד יותר. לכך מצטרף מצב אבסורדי במיוחד: בעוד החולה לא מקבל מהקופה את התרופה המיועדת לו בסל, הקופה תקבל בכל מקרה את התקציב לאותה התרופה מהמדינה. הכסף יגיע במסגרת התקצוב של סל התרופות

רן רזניק

אלפי חולים בשנה נאלצים לא לרכוש תרופות חיוניות, חלקן מציילות חיים, אף שהן כלולות בסל ומתקצבות על ידי המדינה. הסיבה: הקושי הכלכלי מונע מהם לממן את ההשתתפות העצמית שקופות החור לים גובות מהם. אמנם מדובר בסכום שנע בין עשרות ל-400 שקלים בחודש, אך רבים מהחולים לא מסוגלים לממן אפילו את ההוצאה הזו. חלק מהמשפחות נאלצות לבחור בין רכישת התרופות לבין מזון. במקרים מסוימים במשפחה יש כמה חולים כרוניים, מה שיכול להגדיל את ההוצאה החודשית ליותר מ-1,000 שקלים.

השיח הציבורי סביב יוקר המחיה מחמץ במובן מסוים את המצוקה הבריאותית של אלפי ישראלים. נתונים שנחשפים כאן לראשונה מראים שגל עליית המחירים פוגע באופן ממשי בבריאותם של חולים כרוניים רבים, ובהם ילדים וקשישים. רופאים מעריכים שבמקרים מסוימים יוקר המחיה גם עולה בחייהם של החולים, שהתרופות היו יכולות אולי להציל, או לפחות להאריך את חייהם ולמנוע מהם סבל רב. הנתונים האלו לא כוללים את התרופות היקרות מאוד, שלא נמצאות בסל. את התרופות הללו, שעלותן

25.46x32.51	3/3	3	עמוד	ישראל היום! - כותרת	29/05/2023	86264860-0
עמותת חברים לרפוא - 16110						

שושנה צייג, שסובלת מכמה מחלות כרוניות, מתקשה לממן את התרופות מהסל לבדה

תמר דדון, שילדיה סובלים ממחלה: "אנחנו חיים בכחד שלא נוכל לממן את התרופה"

נדב שגיא, אב חד-הורי המשלם על תרופות לילדיו: "בחדשים האחרונים יוקר המחיה הפך את המצב לקשה יותר. אנחנו מוותרים על הוצאות בסיסיות"

רופאים מתרעים על חולים בסכנת חיים
צילום: יהושע יוסף

יכולים להחליף את המדינה". ליברמן מקווה שמקבלי ההחלטות ימצאו בכל זאת תקציב ופתרונות בהקדם, ומבטיח להשמיץ את זקת החולים. "לא ייתכן שחולה יותר על תרופה כי אין לו כסף לרכוש אותה". שירה כלפון, סמנכ"לית הארגון ואחראית לגיוסי תרומות לחולים, אומרת: "מאז הקורונה, ככל שיוקר המחיה עולה, כך אנו חווים בארגון עלייה תלולה בבקשות וקושי בגיוס תרומות. לפני כחודש התקשרה אלי רופאה ממרכז רפואי וסיפרה שמאושפז במחלקה סובל מהתקף של קולטיס קשה – מחלת מעי דלקתית, אך לא ניתן לשחררו כי הוא לא יכול לשלם את הסכום הרבועני לרכישת התרופה. ניסינו לעזור לו, אך התברר שיש עוד עשרה חולים שמבקשים להסתייע בתרופה. לא יכולתי לעזור לו, כמו שלא יכולתי לעזור להם.

"לבסוף פניתי לעמותה לחולי קרוהן וקולטיס, והם הסכימו לסייע לו. ב'חברים לרפואה' אנחנו מצליחים לסייע בהיקף עצום, אך אנחנו לא יכיר לים להחליף את המדינה, והחולים לא צריכים להיות פושטי יד כדי לקבל את הטיפול המגיע להם מהסל". ממשרד הבריאות נמסר כי "מתבצעת במשרד עבודה בנושא. המשרד בוחן מעת לעת את האפשרויות השונות להקלה של תשלומי השתתפות עצמית לחולים כרוניים, וכן מקורות תקציביים למימון הקלות אלו".

ח', בת 32 מאזור הדרום, מתמודדת עם מחלת קרוהן פעילה. היא נאלצה לוותר על טיפול תרופתי ביולוגי בשל קושי לשלם דמי השתתפות עצמית לקופת חולים, דבר שהחמיר את מצבה. ח' שיתפה בקושי שלה את העמותה לתמיכה בחולי קרוהן וקולטיס. לדבריה, "המחלה התפרצה אצלי לפני שנה וחודשיים. במקצועי אני מדריכת רכיבה טיפולית, אבל בגלל המצב חלה נאלצתי להפסיק לעבוד בתחום. מצבי הבריאותי מנע זאת ממני, וניתנו לי אחוזי נכות לשנה בשל אובדן כושר עבודה".

"המשאבים מוגבלים"
"פונים לארגון חולים שזקוקים לתרופות יקרות שלא נכללות בסל, אבל רבים מבקשים תרופות הכלולות עבורם בסל", מספר ברוך ליברמן, סמנכ"ל חברים לרפואה והמייסד שלה. הוא מציין כי הפונים סובלים משרדה של מחלקות כמו דלקות פרקים, פסוריאזיס, דלקות מעיים, מחלות גנטיות נדירות, אסתמה, מחלות נפש ועוד. "ללא עזרתנו, החולים יישארו ללא טיפול וצפויים לסבל, לאשפוזים ואף לסכנת חיים", מוסיף ליברמן. "זה מייסר לקבל את הפניות מהחולים ומההורים לילדים החולים, בידיעה ש-1,000 שקלים שהם לא מצליחים לגייס מפרידים בינם לבין טיפול מציל חיים, שהם זכאים לו בסל הבריאות. משאבי הארגון מוגבלים. אנחנו לא

התפרצות של המחלה בכל הגוף כמו לפני התחלת הטיפול. כדי לחזור לטייפול הביולוגי נאלצתי למכור את הרכב שלי, כי לא היתה לי ברירה אחרת". ר"ס, בן 58 מאזור הצפון, מתמודד עם דלקת חוליות ועם מחלות מורכבות נוספות כבר יותר משנתיים. הוא מתקיים מקצבת נכות ומסווג בשכר דירה וחבר בעמותת "מפרקים צעירים". "יוקר המחיה המטורף עולה לי בבריאות, ולא מאפשר לי כיום לר"ס כוש את כל התרופות הקבועות", הוא אומר. "יתרה מזו, עלי לשלם עבור החיסונים הנדרשים עבורי, אפילו שהם בסל. אני נאלץ לוותר על טיפולים

א"ד, שסובלת מפסוריאזיס: "היתה לי התפרצות של המחלה בכל הגוף. כדי לחזור לטיפול הביולוגי, נאלצתי למכור את הרכב שלי. לא היתה לי ברירה"

ותרופות, ומצבי הבריאותי מחמיר". ל', בן 33 מאזור הצפון, מתמודד עם קדחת יסתיכונית ופיברומיאליגיה (מחלת שרירים) זה כמה שנים. גם הוא חבר בעמותת "מפרקים צעירים". "אני מתקיים מהבטחת הכנסה כרגע", הוא מספר. "אני נשען על תמיכת ההורים. בגלל יוקר המחיה המטורף בארץ, ומ"ס כיוון שאני מסוגל לעבוד למחית, אני נאלץ לוותר על טיפולים ועל תרופות בגלל ההשתתפות העצמית, ומצבי הבריאותי מחמיר".

מדובר במחלה התורשתית CTX, שעלולה לגרום לפגיעה גופנית ומורחית מצטברת, עד לסכנת חיים. עם זאת, למחלה יש תרופת מצילת חיים הכלולה בסל, שהצליחה לבלום את קצב יצירת הנזקים. בעקבות הנטל הכספי הגבוה על המשפחה, כתבו הר"ר פאים במרכז לגנטיקה קלינית בבי"ח הדסה בירושלים, שבו מטופלים הילדים, כי הם מבקשים לסייע להם במימון התרופה הכלולה בסל. לדברי תמר דדון, "החיים נעשו הרבה יותר יקרים. אנחנו חיים בכחד מתמיד, והעלות החודשית של התרופות מכבידה מאוד. אני חוששת שעלול להיות מצב שלא נוכל לממן אותה".

א"ד, בת 56 מאזור המרכז, מתמודדת עם מחלת הפסוריאזיס כ-12 שנה. היא מטופלת כשלוש שנים בטיפול ביולוגי וחברה באגודת הפסוריאזיס הישראלית. "יוקר המחיה בארץ מטורף ולא הגיוני, וזה עולה לי בבריאות", היא אומרת. "אני לא יכולה לממן את התרופה הביולוגית, אף שאני זקוקה לה מאוד, כי אין לי כסף לשלם אפילו את ההשתתפות העצמית. לכן אני נאלצת לוותר על הטיפול. בעקבות זאת מצבי הבריאותי החמיר, והיתה לי

לרפואה" וציינה: "עקב הכנסותיה הנמוכות, היא מתקשה לעמוד במימון התרופות וזקוקה לעזרתכם". נדב שגיא, בן 39 מהמושבה יב"נאל שבצפון, הוא אב חד-הורי המגדל את ארבעת ילדיו, בני 7 עד 14. אצל שניים מילדיו, יהונתן והודיה, התגלו קשיים בגדילה, ועבור תרופות הורמונליות הגדילה, הכלולות בסל, הוא נאלץ לשלם לקופה 320 שקלים לילד בכל חודש. מכיוון שהוא המפרנס היחיד של משפחתו, ובשל מצבו הכלכלי, פנתה המחלקה לשידורים חברתיים ביבנאל לעמותת "חברים לרפואה" בבקשת עזרה למימון ההשתתפות העצמית. ל"ישראל היום" נודע כי יש עוד עשרות ילדים במצב דומה, שהוריהם מתקשים לממן בעבורם את התרופה החיונית של הורמון הגדילה, הכלולה בסל. לדברי נדב, "בחדשים האחרונים יוקר המחיה רק הפך את המצב להרבה יותר קשה, כך שאנחנו נאלצים לוותר על הוצאות בסיסיות למשפחה ולילדי דים כדי לרכוש את התרופות. קיוויתי שהממשלה תפעל בנושא הזה, אבל זה לא קרה בכלל".

"יוקר מחיה מטורף"

תמר ועמוס דדון מבית שמש משימים לקופת החולים כ-4,200 שקלים בכל רבעון עבור התרופות היקרות למחלה שארבעה מששת ילדיהם מאובחנים בה, וזאת מלבד התרופות הנוספות לבני משפחה נוספים.